

2014. évi XC. törvény

a nemzetközi fejlesztési együttműködésről és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtásról¹

Az Országgyűlés, Magyarország globális kihívások iránti elkötelezettségére tekintettel, az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, valamint az Európai Unió fejlesztéspolitikájára és humanitárius segélyezési alapelveire figyelemmel, a következő törvényt alkotja:

1. Általános rendelkezések

1. § E törvény alkalmazásában:

1. *nemzetközi fejlesztési együttműködés*: a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet Fejlesztési Támogatási Bizottsága által felállított lista alapján fejlődő országnak minősülő kedvezményezett partnerországoknak e törvényben meghatározott eszközök útján nyújtott támogatás, amelynek célja a szegénység elleni küzdelem, valamint az emberi és kisebbségi jogok, a fenntartható fejlődés, továbbá a nemzetközi biztonság és stabilitás elősegítése,

2. *nemzetközi humanitárius segítségnyújtás*: a természeti és civilizációs katasztrófák által okozott humanitárius válságok, illetve komplex veszélyhelyzetek esetén az emberi életek megmentése és a szenvedés enyhítése, az alapvető életfeltételek helyreállításához való hozzájárulás, a hosszú távú következmények és negatív hatások csökkentése, valamint közreműködés a válsághelyzetekre való felkészülésben.

2. § Magyarország a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységét nemzetközi kötelezettségeivel összhangban, nemzeti érdekeit is tükröző külkapcsolatai alapján, az ország teherbíró képességének, valamint külpolitikai és külgazdasági prioritásainak figyelembevételével valósítja meg.

3. § (1) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet a segítségnyújtás hatékonyságának növelésével, a források elszámoltatható, átlátható és nyomon követhető felhasználásával, a segélyhatékonyság alapelveinek figyelembevételével, valamint a végrehajtásban használt eszközök és módszerek, és az elért eredmények fenntarthatóságának biztosításával kell megvalósítani.

(2) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet elsősorban a kedvezményezett partnerországokkal való kétoldalú együttműködés útján, a lehetséges hazai gazdaság- és kereskedelemélénkítő hatásokra figyelemmel kell megvalósítani.

(3) A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység a kedvezményezett partnerországok szükségleteihez, igényeihez és fejlesztési célkitűzéseikhez illeszkedve valósul meg, és a kedvezményezett partnerországok saját erőfeszítéseit egészíti ki.

4. § Magyarország a nemzetközi humanitárius jog, a nemzetközi menekültjog és a nemzetközi emberi jogi egyezmények alapján, az európai uniós szakpolitikával összhangban nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységét végez.

5. § (1) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás a humanitárius válsághelyzet által

¹ Kihirdetve: 2014. XII. 23.

megkívánt időtartamban, a szükségleteknek megfelelően, a támogatott ország társadalmi, gazdasági és politikai viszonyaitól függetlenül adható.

(2) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás során tiszteletben kell tartani az emberiség, a semlegesség, a pártatlanság és a függetlenség elvét.

2. Tervezés

6. §² A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység tervezése és a szakpolitikák fejlesztési célú összhangja érdekében a külpolitikáért felelős miniszter - az érintett minisztériumokkal együttműködve és a civil társadalommal konzultálva - legalább négyéves időtávra szakpolitikai stratégiát készít, amely meghatározza a földrajzi és ágazati prioritásokat.

7. §³ A szakpolitikai stratégia alapján a külpolitikáért felelős miniszter az államháztartásért felelős miniszterrel együttműködve éves cselekvési tervet készít, amely az adott költségvetési évre vonatkozóan tartalmazza a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység végrehajtásának ütemezését és pénzügyi tervezését, valamint a jövőbeni tevékenység hatékonyságának növelésére vonatkozó javaslatot.

3. Végrehajtás és koordináció

8. § (1)⁴ A központi államigazgatási szervek a feladat- és hatáskörükbe tartozó területeken nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenységet folytatnak, amelyet a külpolitikáért felelős miniszter koordinál.

(2) E tevékenységük végrehajtása során a központi államigazgatási szervek - a társadalmi részvétel alapelvével összhangban - együttműködnek a civil szervezetekkel és más társadalmi partnerekkel, különösen a tudomány, a kultúra, az érdek-képviseleti szervek és a parlamenti pártok képviselőivel. Az együttműködés rendszeres tájékoztatás és konzultáció formájában valósul meg a szakpolitikához kapcsolódó jogalkotás, tervezés, végrehajtás és ellenőrzés folyamán.

(3) A központi államigazgatási szervek a nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység végrehajtásába bevonnak olyan gazdasági szereplőket, amelyek fenntartható, környezeti és társadalmi szempontból a nemzetközi normáknak megfelelő gyakorlatot folytatnak, és a nemzetközi fejlesztési hatékonysági elveknek, különösen az átláthatóság elvének megfelelően működnek.

(4)⁵ A nemzetközi fejlesztési együttműködési tevékenység pénzügyi és tárgyi támogatás, adomány, felajánlás, valamint technikai segítségnyújtás, illetve a Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló törvényben meghatározott eszközök útján valósul meg.

9. § (1) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás kormányzati koordinációját a külpolitikáért felelős miniszter látja el. Ennek során kiemelt figyelmet fordít a Kormány által elfogadott nemzetközi humanitárius segítségnyújtási stratégiák és szakpolitikai koncepciók megvalósítására.

(2) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtási felajánlással kapcsolatos döntéseket a külpolitikáért felelős miniszter hozza meg, figyelembe véve a nemzetközi szervezetek, valamint a

² Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 1. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

³ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 8. § (1).

⁴ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 8. § (1).

⁵ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 8. § (2).

Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösféldhold Mozgalom által készített felhívásokat.

(3)⁶ A nemzetközi humanitárius segítségnyújtás pénzügyi és tárgyi felajánlás, így különösen segély, adomány révén egyaránt megvalósulhat.

10. § (1) A nemzetközi humanitárius segítségnyújtásban az alábbi szervezetek működhetnek közre:

- a) humanitárius nemzetközi, regionális és helyi szervezetek,
- b) a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve,
- c) minisztériumok,
- d) Magyarország külképviselői,
- e) magyarországi székhellyel rendelkező civil szervezetek,
- f) Nemzetközi Vöröskereszt és Vörösféldhold Mozgalom, illetve nemzeti szervezetei,
- g) gazdasági szereplők.

(2) Nemzetközi katasztrófa-segítéskérés esetén a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve biztosítja a humanitárius segítségnyújtással való összhang megteremtését.

11. § (1) A Kormány a nemzetközi fejlesztési együttműködési és humanitárius segítségnyújtási tevékenység koordinációja és a szakpolitikák fejlesztési célú összhangja érdekében tárcaközi bizottságot működtet.

(2)⁷ A külpolitikáért felelős miniszter a nemzetközi fejlesztési együttműködési és humanitárius segítségnyújtási tevékenység hatékonyságának növelése érdekében a projektalapú tevékenység ellátását elősegítő ügynökséget működtet.

4. Nemzetközi fejlesztési tudatosság növelése

12. §⁸ A külpolitikáért felelős miniszter és az oktatásért felelős miniszter együttműködik a nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység hazai társadalmi támogatottságának növelésében, és ennek részeként a fiatal generáció szemléletformálásában, az önkéntesség szerepének erősítésében és a globális felelősségvállalásra nevelés előmozdításában.

5. Finanszírozás

13. §⁹ A nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység költségigényét Magyarország nemzetközi és európai uniós vállalásainak figyelembe vételével a külpolitikáért felelős miniszter terjeszti elő.

6. Átláthatóság

14. §¹⁰ A költségvetési támogatással megvalósuló projektekről a külpolitikáért felelős miniszter nyilvánosan hozzáférhető adatbázist vezet, amelynek részletes szabályait az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendelet tartalmazza.

⁶ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 2. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁷ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 9. §.

⁸ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 3. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

⁹ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 4. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

¹⁰ Módosította: 2015. évi CLXXVII. törvény 9. §.

15. §¹¹ A külpolitikáért felelős miniszter minden év augusztus 31-ig jelentést készít a Kormány részére az előző évi nemzetközi fejlesztési együttműködési és nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenységről. A jelentést, annak Kormány általi elfogadását követően, a külpolitikáért felelős miniszter az általa vezetett minisztérium honlapján nyilvánosságra hozza.

7. Záró rendelkezések

16. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a nemzetközi fejlesztési együttműködés végrehajtásában részt vevő ügynökség feladatait ellátó szervezetet kijelölje.

(2)¹² Felhatalmazást kap a külpolitikáért felelős miniszter, hogy feladatkörében:

a) a nemzetközi fejlesztési együttműködési és a nemzetközi humanitárius segítségnyújtási tevékenység formáit,

b) a 14. § szerinti adatbázis vezetésének részletes szabályait és az adatbázis tartalmát,

c) a szakpolitikák végrehajtásában közreműködő civil szervezetek előminősítésének szempontjait és eljárását
rendeletben állapítsa meg.

17. §¹³ (1) A nemzetközi fejlesztési együttműködéshez és humanitárius segítségnyújtáshoz nyújtott költségvetési támogatás vonatkozásában

a) nem kell alkalmazni

aa) az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 50/A. §-át és 52. §-át,

ab) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 69. § (1) bekezdés *f)* pontját, ha a pályázó az általános forgalmi adóról szóló törvény alapján alanyi adómentes adóalanynak minősül,

ac) külföldi kedvezményezett esetén az Áht. 50. § (1) bekezdés *a)* pontját, valamint 55. és 56. §-át,

b) az Ávr. 102/B. § (1) bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a beszámolót a kedvezményezett bizonylatok helyett könyvvizsgálói jelentéssel is alátámaszthatja.

(2) A humanitárius segítségnyújtáshoz nyújtott költségvetési támogatás vonatkozásában - az (1) bekezdésen túl - az Ávr.

a) 75. §-át és a 81. § *e)* pontját az előminősítő rendszerről szóló miniszteri rendelet alapján előminősített civil szervezetek esetében,

b) 76. § (2) bekezdését
nem kell alkalmazni.

18. § Ez a törvény 2015. július 1-jén lép hatályba.

19. §¹⁴

¹¹ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 5. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

¹² Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 6. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

¹³ Megállapította: 2015. évi CLXXVII. törvény 7. §. Hatályos: 2016. I. 1-től.

¹⁴ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2015. VII. 2-től.